

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Páll József*

Cím: *Riport az egyetemi hallgatók szervezkedéséről*

Forrás: *Magyar Hírlap*

Bp

(Hely)

1923. 3. 25.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

371.83

Hely

Idő

'1923'

Személy

Helv.

Riport az egyetemi hallgatók szervezkedéséről.

A Bajtársi Egyesületek. — A hét vezér. — A „Nádor”. — A lovagok, leventék és daruk.

— *A Magyar Hírlap tudósítójától.* —

Az utóbbi napok eseményei az érdeklődés előterébe hozták az ifjúságot, az egyetemi hallgatókat. A diákság néhány év óta tervszerű és nagyméretű szervezkedést folytat. Nem érdektelen ismertetnünk az egyetemisták szervezeti, amelyekről mostan oly sok szó esik. Lassan, észrevétlenül kezdődött az ifjúság összefogása, s már ma oly jelentékeny tényezőknek tartják magukat, hogy munkatársunk előtt az ifjúság egyik vezető tagja kijelentette:

— A szervezett egyetemi hallgatók jelentőség szempontjából a mai időkben szinte felülmúlják a 48-as márciusi ifjakat.

Amikor határozott céljaikról érdeklődtem, kijelentette:

— *Függetlenek vagyunk. Senki nem rendelkezik felettünk. Társadalmi munkára készülünk fel.*

A Törzs, Törzsiő, Követtábor.

Minden egyetemi és főiskolai fakultásnak fakultatív bajtársi egyesületei vannak. Az egyetemi hallgatók kevés kivétellel mind tagjai egyetemünk Bajtársi Egyesületének. *Budapest* 22 Bajtársi Egyesület van, *Szegeden* 5, *Pécsett* 3, *Debrecenben* 5, *Magyaróváron* 1, *Sopronban* 1, *Kecskeméten* 1, *Miskolcon* 1, *Sárospatakon* 1, *Hódmezővásárhelyen* 1.

A *Bajtársi Egyesületek* ugynevezett „*Törzsek*”-re oszlanak. Egy-egy „*Törzs*” 50—60 emberből áll. A *Törzs*

vezetője a *Törzsfő*, akinek külső jelvénye a színes mellszalag, rajta a Bajtársi Egyesületek harmas jelszavának: „*Haza, Becsület, Szabadság*” három kezdőbetűje: *H. B. Sz.* Az egyesületek ügyeit a törzsfői táboron intézik. A parancsokat a legfelsőbb szerv a *Vezérség* hajtja végre. A vezérséget választják. Minden Bajtársi Egyesület taglétszámának arányában „*követeket*” küld ki a „*Követtáborba*”.

Az „Attilák”

A városok egyesületei egy követőtábor állítanak fel. Ezek választják kebelükből a helyi vezetőséget. Ezt a helyi központot, az egyesületek együttes vezetőségét „*Attila*”-nak nevezik. Az „*Attila*” egyesíti magában az egy városban levő Bajtársi Egyesületeket. Az „*Attila*” irányítja közösen ezeket az egyesületeket. Az ország összes Bajtársi Egyesületei, illetve „*Attilái*” alkotják a *Magyar Egyetemek És Főiskolák Országos Nemzeti Turulszövetségét*, azaz az országos központot. E központnak vezetőségét a *Turulszövetség* követőtáborra választja, a melyre követeket az egyes *Attilák* küldik ugyancsak taglétszámuk arányában. A *Turulnak* 7 vezére van. Ezeknek feje a fővezér.

A hét vezér.

Jelenleg *Balczó Géza dr.* a diákok legfőbb feje, a fővezér.

A hét vezér:

*König Antal,
Szám József,
Nagy Endre,
Nagy Béla,
Bojár János,
Kloyber Oszkár,
Jablonsky Géza.*

Ez a vezérség az országos végrehajtó szerv. Felette áll a tanácsadó és ellenőrző szervként a „*Szenátus*”, amelynek tagjai a *Magister Szenátorok* (ezek *egyetemi tanárok*) és a *Szenátorok* (ezek ifju emberek). A *Szenátusban* a *Magister Szenátorok* többségben kell lenniük.

A Daru, Levente, Lovag.

A bajtársi egyesületeknek tagja lehet minden főiskolára beiratkozott hallgató, ha az előírt követelményeknek megfelel. A legfőbb követelmény, a feddhetetlen előélet, s megbízhatóságuk a nemzethűség szempontjából, stb. A bajtársi egyesület legénységi állományát a „*Daru*”-k képezik.

Az újonnan belépett egyetemi hallgatót „*próbaidős daru*”-nak hívják. A próba hat hónapig tart. Ha az ifju megteint akkor kinevezik daruvá. A próbadaruk sem joga, sem közéletisége nincsen, semmiféle jelvényt nem visel. A daru már jogosult sapkaviseletre. A jelvénye ezüst zsinór a sapkán. A daru mellszalagot nem viselhet. Ha a daru egy évig, mint daru megfelelt, akkor gyakorlati és elméleti vizsgát kell tennie és pedig magyar történelemből, magyar irodalomból és a szaktárgyakból. Az ifjúság egyik szigorú bizottsága vizsgáztatja a darukat. Fel kell mutatni azonkívül

az inuexet is, hogy abban semmiféle hiány nincsen. Ezen eredmények után avatják „*Leventévé*” a darut. Akik jó tanulmányi előmenetelt tanusítanak és akik a bajtársi egyesületekben tevékenyen közreműködtek, kitüntetésképen „*Lovagokká*” lesznek avatva. *Budapest* jelenleg összesen csak 19 *Lovag tagja van a bajtársi egyesületnek*. Ha valaki elvégezte tanulmányait és az életben is bajtársi szelleméről tesz tanúságot, azt „*Domínus*”-sá (*Öreg urrá*) avatják.

Az *egyetemi tanárok a Patrónusok*, akik maguk közül választják az illető bajtársi egyesület *Magiszterét*. Ez a legfőbb méltóság.

A rangjelzések.

A *Levente* sapkáján a bajtársi egyesület színei mellett aranyzsinórt hord, kettős keresztrel, fölötte ezüst turul madár. A *Vezér* sapkáján aranykoronát és fölötte a turul madarat viseli jelvényül, a mellszalagon ugyanazt. Az *Alvezérnek* ezüst koronát jelzi a rangját. A *nádor*, a vádhatóság feje, a bajtársi egyesületekben. Jelvénye arany buzogány, felette a turul madár, a *Főlovászmester* jelvénye egy arany kifeszített nyíl és a turul madár, az *Iródeák* (a Bajtársi egyesületek főtitkára) jelvénye: az aranytoll, felette a turul madár. A *Főkincstáros* jelvénye: két keresztbe tett „*kulcs*” felette a turul madár. A zenekarok és énekkarok vezetője a *Regős*, jelvénye: a lant és a turul madár. Fontos tisztséget tölt be a *Pohárnok*, aki tulajdonképpen a ceremóniamester, jelvénye az arany kupa. A *darufő* jelvénye két kard keresztben felette a turul madár. A darufő ren-

delkezik a darukkal. A törzsek összejöveteleinél, amelyet *Táborozásnak* neveznek, a daruknak hangosan beszélni nem szabad. Ha valamit mondani akar, jelentkeznie kell a darufőnél, aki tolmácsolja a daru kérését. Szabályozatok szerint szigoru fegyelem uralkodik a bajtársi egyesületekben. Mint említettük a próbadarunak sem joga, sem kötelessége nincsen. A darunak joga nincs, de kötelessége követni a leventéjét. A leventének egy joga van: a kötelességét teljesíteni. Minden levente mellé egy-egy daru van beosztva, a levente oktatja, képezi ki a darut. A bajtársi egyesületek minden hónapban legalább kétszer

táborozást,

(összejövetelt) tartanak. A táborozáson, amely este nyolc, kilenc órakerkeződik „*Silencium*“ van este 11 óráig. Ez alatt sem dohányozni, sem inni nem szabad. Aki a tilalmat megszegi, azt megbüntetik. A *silencium* alatt intézik a törzs ügyeit, felolvasásák a parancsokat és felolvasásokat tartanak. Tizenegy óra után elrendeli

a törzsfő a „*Gaudium*“-ot és a taborvezetését átadja a pohárnoknak, akiknek kötelessége ügyelni arra, hogy senki mértéknélkül szeszt ne igyék. A daruk csak vezényszóra ihatnak. És pedig a pohárnok elkiáltja magát: —Rendes ivás!

A daruk kézbevehetik a poharat, s amíg a pohárnok hangosan számol: — Egy, kettő, három! — ez idő alatt szabad csak inniok a daruknak s hogy az ellenőrzés megtörténhesék, a „három“ elhangzása után minden darunak hangosan kell kiáltani: — *Gyunk!* — jelezvén, hogy már többet nem iszik.

A pohárnoknak joga van az ivást azonnal beszüntetni. A daru felállással üdvözli a leventéket. Amíg a levente le nem ül, a darunak állva kell maradni.

A bajtársi egyesületek 1919 végén és 1920 elején alakultak meg. Legelőször hét bajtársi egyesület létesült. Számuk állandóan szaporodik. Mint már említettük, szigoru fegyelem uralkodik a bajtársi egyesületekben, s ennek megóvására büntetésekkel és fegyelmezőssel sújtják azokat, akik az előirt parancsokat és szabályokat be nem tartják.

Páll József.